

Prieskum kultúrneho a spoločenského života Petrovčanov vo vzťahu k slovenskej národnosti

Lenka Angelovičová

Katedra ekológie, Fakulta humanitných a prírodných vied, Prešovská univerzita v Prešove,
17 novembra 1, 081 16 Prešov
lenka.angelovicova@gmail.com

V 18. a 19. storočí sa v dôsledku nepriaznivej hospodárskej a politickej situácie na území vtedajšieho Slovenska vysťahovali tisíce Slovákov do historického regiónu Vojvodina, nachádzajúcom sa na severe Srbska. Prvá skupina Slovákov sa sem prisťahovala už v roku 1745. Dodnes sú Slováci treťou najväčšou etnickou skupinou v Srbsku. Podľa sčítania v roku 2002 žilo na území Vojvodiny 56 tisíc Slovákov. Práve Vojvodina je považovaná za región, kde si naši krajanovia počas takmer 260 ročnej existencie, najlepšie udržali tradície, národné povedomie, reč a duchovnú kultúru [1]. Centrom vojvodinských Slovákov je mesto Báčsky Petrovec. Slováci tu majú dlhodobu majoritné zastúpenie.

Cieľom práce bol prieskum kultúrneho a spoločenského života Petrovčanov. Výskum prebiehal prostredníctvom dotazníka a pozorovania života Petrovčanov. Otázky boli orientované na to, či Petrovčania poznajú dôvody migrácie ich predkov na územie Vojvodiny, ako vnímajú vzťah slovenských a srbských Slovákov, či pociťujú pomoc a podporu zo strany slovenskej vlády, ako aj na to, či je pre nich výhodné hlásiť sa k slovenskej národnosti. Otázky boli zamerané aj na to, či sa Petrovčania zaujímajú o dianie na Slovensku, prípadne či sledujú politický vývoj v našej krajine a do akej miery ich to ovplyvňuje. V neposlednom rade bolo zámerom zistiť udržiavanie a rozvíjanie tradícií a zvykov, ktoré tamojší Slováci zdedili po svojich predkoch.

Výsledky dotazníka jednoznačne potvrdili, že Petrovčania sú hrdí na svoje korene a svoje národné povedomie a kultúru si vo veľkej miere udržali dodnes. Symbolom príslušnosti k slovenskému národu je aj množstvo tu sídliačich kultúrnych, osvetových a záujmových spolkov. Najväčšou kultúrnou organizáciou je bezpochyby Matica Slovenská v Srbsku, ktorej členom je každý druhý Petrovčan. Obyvatelia Báčskeho Petrovca sa intenzívne zaujímajú o dianie na Slovensku, sledujú tunajšiu politickú situáciu, navštevujú svojich blízkych a spolupracujú s kultúrnymi inštitúciami sídliačimi na Slovensku. Dodnes sa tu v bežnej komunikácii používa slovenský jazyk, žiaci navštevujú školy s vyučovacím jazykom slovenským a aj bohoslužby sú vedené v slovenčine. Príslušnosť k slovenskému národu im síce neprináša žiadne výrazné výhody, napriek tomu hlásiť sa k Slovákom považujú za svoju povinnosť a akúsi úctu voči svojim predkom.

[1] JANČOVIC, J., Martin: Matica slovenská, 2004, 32–34.